

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง

สุชุม คำแหง

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

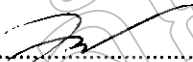
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

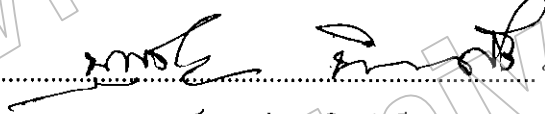
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ สุขุม คำแหง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

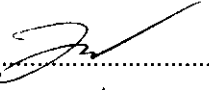

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญา ทองสอน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.พลาด สุวรรณโพธิ์)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ บุญร่วม ทิพพศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญา ทองสอน)

..... กรรมการ
(ดร.พลาด สุวรรณโพธิ์)

..... กรรมการ
(ดร.ประชา อินัง)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่ 6 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

คุณฐิณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โดยได้เอาใจใส่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำรูปแบบที่ดีในเชิงวิชาการ และได้ให้สิ่งดีงามอันทรงคุณค่านานัปการ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ดร.ผลาคร สุวรรณโพธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร เอาใจใส่ ให้กำลังใจและส่งเสริมให้ผู้วิจัย มีความรอบรู้ มีความก้าวหน้าในเชิงวิชาการตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช ที่ให้ความอนุเคราะห์เอกสารงานวิจัยต่างประเทศ และให้คำปรึกษา การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ บุญร่วม ทิพพศรี ประธานกรรมการสอบ ปากเปล่าคุณฐิณิพนธ์ ที่ได้เสนอแนะให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบ ขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.ประชา อินัง กรรมการสอบปากเปล่าคุณฐิณิพนธ์ ที่ได้ให้ ความช่วยเหลือเสนอแนะการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัย ในการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูล พื้นฐานที่จำเป็น ข้อเสนอแนะ การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย การตรวจสอบและประเมินหลักสูตร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย และขอขอบคุณคณะครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียนและขอขอบคุณนักเรียน โรงเรียนมกุฏเมืองราช วิทยาลัย จังหวัดระยอง ที่อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้วิจัยในการทดลองใช้หลักสูตร เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของคุณฐิณิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูแด่คุณพ่อคุณแม่ คุณแม่ กอบแก้ว คำแหง ตลอดจนบูรพาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และช่วยให้ผู้วิจัยได้ทำงานบรรลุผลสำเร็จ

สุขุม คำแหง

49820371: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม/คุณธรรมและจริยธรรม

สุชุม คำแหง: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง (THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM ON MORAL AND ETHICS FOR MATTAYOMSUKSA 3 STUDENTS, MAKUTMUANGRAJCHAWITTHAYALAI SCHOOL RAYONG PROVINCE CASE STUDY) คณะกรรมการควบคุมคดียุติธรรม: ปริญญ์ ทองสอน, ศษ.ด., ผศดร. สุวรรณโพธิ์, ก.ด. 495 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2552 กรณีศึกษาจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ หลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และครูประจำชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรม การมีคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรม การมีคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งชาติ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2. มีหลักสูตรการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง ที่มีคุณภาพ

3. การพัฒนาพฤติกรรม การมีคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง มีระดับเพิ่มขึ้นตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

49820371: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; Ed.D.

(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM/MORAL AND ETHICS

SUKHUM KHAMHAENG: THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM ON MORAL AND ETHICS FOR MATTAYOMSUKSA 3 STUDENTS, MAKUDMUANG RAJCHAWITTHAYALAI SCHOOL RAYONG PROVINCE CASE STUDY. ADVISORY COMMITTEE: PARINYA THONGSORN, Ph.D., PARADORN SUWONNAPO Ph.D. 495. P. 2010.

The purpose of this research was to develop a moral and ethical curriculum for Mattayomsuksa 3 students of Makudmuangrajchawittayalai School, Rayong Province.

The sample used in this research was 30 Mattayomsuksa 3 students of Makudmuangrajchawittayalai School, Rayong Province in the academic year 2009 which was randomly selected by purposive sampling. The instrument was used for collecting the data was the moral and ethical curriculum for Mattayomsuksa 3 students of Makudmuangrajchawittayalai School, Rayong Province by the parent interviewing form and the homeroom advisor interviewing form. The statistics were used in this research were analyzing the data, percentage, mean, standard deviation and frequency.

The main research finding was summarized as follow:

1. The need assessment of the related person with behavior development, having moral and ethics for Mattayomsuksa 3 students case study, Makudmuangrajchawittayalai School Rayong Province was found that there were need to develop behavior and to have moral and ethnics for Mattayomsuksa 3 students case study, Makudmuangrajchawittayalai School Rayong Province in order to match with the national policy, the office policy of the Office of the Basic Education Commission and the National Education Acts B.E. 2542 and correcting (Issue 2) B.E. 2545.
2. There was a high quality of the moral and ethical curriculum for Mattayomsuksa 3 students case study in Makudmuangrajchawittayalai School Rayong Province.
3. Development of behaviors, and having moral and ethics of Mattayomsuksa 3 students Makudmuangrajchawittayalai School Rayong Province were in high level according to the attribute.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในกรณีวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรม.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	68
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	88
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	95
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	101
ขั้นที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรม.....	104
ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมไปใช้.....	115
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
ขั้นที่ 1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	119
ขั้นที่ 2 ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรม.....	122
ขั้นที่ 3 ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมไปใช้.....	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	163
วิธีดำเนินการวิจัย.....	163
สรุปผลการวิจัย.....	164
อภิปรายผลการวิจัย.....	167
ข้อเสนอแนะ.....	177
บรรณานุกรม.....	179
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก.....	191
ภาคผนวก ข.....	194
ภาคผนวก ค.....	203
ภาคผนวก ง.....	238
ภาคผนวก จ.....	254
ภาคผนวก ฉ.....	260
ภาคผนวก ช.....	273
ภาคผนวก ซ.....	458
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	495

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	47
2	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	126
3	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	129
4	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง หลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	133
5	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง หลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	138
6	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินแบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	142
7	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินแบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้นหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	145
8	แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง.....	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9	แสดงผลการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในการพัฒนาพฤติกรรมการมีคุณธรรม และจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียน มกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง..... 156
10	ผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏ เมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง..... 255
11	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อโครงสร้างหลักสูตร ฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 258
12	ผลการประเมินความเหมาะสมของประเมินแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง..... 261
13	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพเครื่องมือแบบ ประเมินแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง หลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราช วิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 266
14	ผลการประเมินความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินแบบสัมภาษณ์ ครูประจำชั้น หลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง..... 268
15	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพเครื่องมือแบบ ประเมินแบบสัมภาษณ์ ครูประจำชั้นหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา โรงเรียนมกุฏเมืองราช วิทยาลัย จังหวัดระยอง โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 271

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2	แสดงการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของวิทย์ วมัยใหญ่ (2535).....	72
3	ความต่อเนื่องและเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95